

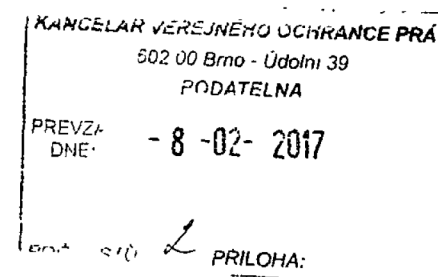
FOD

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek Praha 4
Láskova 1803/12, 148 00 Praha 4, tel.: 271 912 500
Zřizovatel: Fond ohrožených dětí, spolek, Na Poříčí 1038/6, 110 00 Praha

KVOPP00C68W5

Veřejný ochránce práv
Ombudsman
Ke spisové značce 15/2016/NZ/LT

Vážená paní ombudsmanko,

po zaslané výzvě, kterou jsem obdržela e-mailem dne 6.12.2016, Vám sděluji následující:

V našem zařízení průběžně pracujeme na změnách standardů kvality sociálně-právní ochrany. V listopadu 2016 byl na kontrole standardů kvality SPOD Úřad práce. V prosinci jsme obdrželi rozsáhlou zprávu o výsledcích kontroly a v současné době standardy přepracováváme. K dnešnímu dni nemáme ale kompletně vše zpracované. Řada komplikací byla způsobena tím, že byly naše počítače napadeny virem, který nenávratně zničil veškerou písemnou dokumentaci a částečně také záložní disk. V současné době pracujeme na obnově písemné agendy. Po aktualizaci standardů a zavedení do praxe Vám je rádi poskytneme.

K Vaší zprávě uvádím:

Bod 3

V příloze č. 1 zasílám informace ohledně případu sourozenců N., O., P., Q.

Bod 4.2.

Zasílám k nahlédnutí nová Pravidla a informace pro rodiče, viz příloha č.2

Bod 4.3.

Vzhledem k tomu, že návštěvy a kontakty rodičů s dítětem vymezují nově zpracovaná Pravidla a informace pro rodiče, dále pak Standard č. 2 a Metodický pokyn pro sociální pracovníky (ten není v tuto chvíli kompletně zpracovaný), nebude třeba zhotovovat metodický pokyn. V příloze č. 3 zasílám Standard č. 2

Bod 4.4.

Viz bod 4.3.

Bod 6.3

Viz příloha č. 2 – Pravidla a informace pro rodiče

Bod 7.1

V tomto bodě se omlouvám, ale zřejmě jsem se ve svém vyjádření zmýlila a popisovala situaci z jiné spisové dokumentace.

Podle Vaší zprávy se jedná o sourozence, přijaté do našeho zařízení v únoru 2014. OSPOD navštěvoval tyto sourozence pravidelně, co tři měsíce a účast je zaznamenána ve formuláři

„Návštěva institucí“, viz příloha č. 4. Tento formulář je součástí spisové dokumentace. Zprávy o průběhu návštěv nejsou k dispozici. Jelikož popis postupu s jednáním mezi zařízením a OSPOD je definován ve standardu č. 11 (je nově rozpracováván) a v Metodickém pokynu pro sociální pracovníky, nebude třeba zpracovávat samostatnou metodickou úpravu mezi jednotlivými subjekty (ZDVOP a OSPOD).

Bod 7.2

Podle nového standardu č. 13 žádáme OSPOD o IPOD v okamžiku přijetí dítěte a dále pak jednáme dle Standardu č. 10 při tvorbě IP (viz příloha č. 5) a v Metodickém pokynu pro sociální pracovníky.

Bod 7.3.

Spolupráce s rodiči je různá a řada z nich je často nespolupracující. V Pravidlech pro poskytování pomoci a poradenství rodině umístěného dítěte (příloha č. 6) a v Pravidlech a informacích pro rodiče zmiňujeme důležitost a význam zapojování se nejen do individuálního plánování, ale spolupráci se zařízením. V nově zpracovávaném Metodickém pokynu pro sociální pracovníky bude upraven postup pro jednání s rodiči, kteří iniciativní nejsou a nezapojují se do tvorby individuálního plánování.

Bod 9.1.

Matka byla telefonicky informována sociální pracovnící o zhroucení její dcery následujícího dne, což nebylo zaznamenáno ve spisové dokumentaci. Kroky v zájmu dítěte se podnikaly, ale bohužel nebyla vedena dostatečná spisová agenda nově nastoupivší sociální pracovnice, která převzala písemnou agendu a pracovala v zařízení sama. V současné době jsme dostatečně personálně zabezpečeni, vytváříme nové standardy, metodiku a jsem přesvědčena, že došlo v této oblasti ke zlepšení situace a nápravě při vedení spisové agendy.

Bod 9.2.

Pracovníci byli poučeni na poradě o vedení evidence takovým způsobem, aby o potížích dětí nebyly informovány další osoby.

Částečně souhlasím s výtkou o neustanovení opatrovníka ve věci ustanovení „ad hoc“, ale situace byla vyřešena daleko dříve před tím, než by rozhodl ve věci soud. Dítě nakonec psychiatrii navštěvovalo a byla mu poskytována nezbytná péče.

Bod 11.1

Sociální pracovníci již nyní dokumentují jednotlivé kroky, které činí směrem k rodiči.

Bod 12

Toaleta a sprchy jsou vybaveny novými mechanismy od srpna 2016.

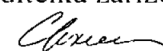
Vážená paní ombudsmanko,

jsem přesvědčena, že dětem poskytujeme maximální péči a snažíme se o to, aby nebyla porušována jejich práva a aby se v co nejkratší době vrátily ke své rodině.

Připouštím ovšem, že je nutné všechny jednotlivé kroky důsledněji zaznamenávat ve spisové dokumentaci dítěte, kdy nestačí pouze vzájemná informovanost mezi jednotlivými pracovníky. V tomto ohledu soustavně pracujeme na zdokonalení.

Děkujeme Vám za spolupráci

Mgr. Marie Chovanová
ředitelka zařízení /

FOND OHROŽENÝCH DĚTÍ
Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
Pracoviště KLOKÁNEK Praha 4
Láskova 1803, 148 00, tel. 271 912 500

Příjem 23. 2. 2011 na PO č. j. 0 Nc 722/2011 – 10

Prodloužení PO

- 22. 4. Č. j. 0 Nc 722/2011-14
- 22. 5. Č. j. 0 P 152/2010-47
- 22. 6. Č. j. 0 Nc 722/2011-17
- 22. 7. Č. j. 0 Nc 722/2011-18

■ 2011 Usnesení – soud zahajuje nařízení ústavní výchovy 0 P 152/2010-30

■ 2011 soud nařizuje jednání na 21. 4. 2011

2. 6. 2011 Rozsudek o nařízení ústavní výchovy 0 P 152/2010-55

■ 2011 – nabytí právní moci rozsudku 0 P 152/2010-55

■ 2016 – usnesení o prodloužení popřípadě o zrušení ústavní výchovy 0 P 152/2010-94

9. 11. 2016 – rozsudek svěřením do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc FOD Klokánek

Návštěvy OSPOD

- ■ 4. 2013
- ■ 9. 2013
- ■ 9. 2013
- ■ 12. 2013
- ■ 6. 2014
- ■ 9. 2014
- ■ 12. 2014
- ■ 3. 2015
- ■ 6. 2015
- ■ 9. 2015
- ■ 12. 2015
- ■ 3. 2016
- ■ 6. 2016
- ■ 9. 2016
- ■ 12. 2016

IPOD

1. IPOD ■ 10. 2013
2. IPOD ■ 12. 2014
3. IPOD ■ 4. 2015
4. IPOD ■ 1. 2016
 - Aktualizace NRP – termín do ■ 7. 2016

- Vyhledávání NRP [redacted] 7. 2016
5. IPOD [redacted] 7 2016
 - NRP – termín do [redacted] 1 2017
 6. IPOD [redacted] 12. 2016
 - NRP – termín do [redacted] 9. 2017

IP

- 1 [redacted] 2. 2015
 - Aktualizace NRP – průběžně
- 2 [redacted] 5. 2016
3. [redacted] 7 2016
4. [redacted] 11. 2016
5. [redacted] 7.2016
6. [redacted] 11.2016

NRP

- První žádost odeslána dne [redacted] 2011
 - 1x6 měsíců aktualizace
- Poslední aktualizace NRP byla odeslána [redacted] 2016

[redacted] 2011 – OSPOD zaslal žádost o zaslání dokumentů k NRP

[redacted] 2011 – KÚ Ústeckého kraje – zaslal seznam dětí do NRP (dětí N.,O.,P.,Q [redacted]
[redacted])

[redacted] 2012 – OSPOD Louny – zatím nenalezení žádní vhodní pěstouni, dále pokračuje vyhledávací činnost

[redacted] 2012 – zpráva OSPOD – našli se pěstouni, pracovnice OSPOD se ozve v červnu, (v této době pěstouni odřekli)

[redacted] 2012 - proběhlo vyšetření dětí – možnost přejít do SOS vesničky

[redacted] 2013 – vytipovaná pěstounka z SOS vesničky (pěstounka si to rozmyslela)

[redacted] 2014 – zaslány materiály OSPOD (za jakých podmínek je možné rozdělení sourozenců)

FOD

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek Praha 4
Láskova 1803/12, 148 00 Praha 4, tel : 271 912 500
Zřizovatel: Fond ohrožených dětí, spolek, Na Poříčí 1038/6, 110 00 Praha

2

Pravidla a informace pro rodiče

Klokánek v Láskově ul., Praha 4 je projekt Fondu ohrožených dětí. Jedná se o zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které nabízí přechodnou rodinnou péči pro děti z celé republiky a usiluje o to, aby se děti mohly po vyřešení krizové situace vrátit zpět do rodiny. Pokud návrat zpět domů není možný, tak se snažíme o to, aby děti mohly jít do rodiny širší (příbuzní), případně rodiny náhradní (pěstouni, osvojitelé); nebo do jiného zařízení.

Dítě lze do Klokánku přijmout:

- na základě rozhodnutí soudu
- na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností (OSPOD)
- na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, tzv. Dohoda
- požádá-li o to dítě samo

U příjmu dítěte po Vás budeme požadovat tyto doklady dítěte:

- rodný list nebo jeho kopii,
- průkaz zdravotní pojišťovny (pokud není k dispozici, uvést alespoň zdravotní pojišťovnu),
- očkovací průkaz,
- výstupní list ošetřujícího pediatra, či zprávu o zdravotním stavu – není-li to možné, zajistí vstupní lékařskou prohlídku zařízení,
- občanský průkaz (u dítěte od 15ti let),

a dále budeme potřebovat k ověření Vaší totožnosti Váš občanský průkaz či jiný průkaz totožnosti (např. pas)

Dále:

- léky, pokud dítě nějaké užívá, tak s rozpisem dávkování
- seznam všech věcí, které si dítě do zařízení přináší, pokud rodiče trvají na jejich vrácení v původním stavu a počtu

Budeme rádi, když nám sdělíte okolnosti týkající se Vašeho dítěte, zda je precitlivělé na nějaké potraviny, co má rádo, co mu chutná a nechutná, čeho se bojí, jaké jsou jeho zvyklosti, zájmy aj.

Součástí spisové dokumentace dítěte jsou různé formuláře, u kterých Vás budeme žádat o vyplnění a podepsání, pokud to bude Vaše dítě potřebovat (Souhlas s vyšetřením dítěte v PPP, SPC, Přijetí do předškolního a školního zařízení apod.).

Klíčový pracovník (popř. teta/strýc) Vás bude informovat o průběhu pobytu, výchovných problémech, školních výsledcích, zdravotním stavu, mimořádných situacích, mimoškolních aktivitách a o všech dalších jiných událostech týkajících se Vašeho dítěte. Klíčový pracovník Vás bude informovat i o případných personálních změnách (změna klíčového pracovníka, tety/strýce). V případě Vašeho zájmu se můžete na cokoli zeptat a vše Vám osobně vysvětlíme a rádi zodpovíme Vaše dotazy.

Jak o Vaše dítě v Klokánku pečujeme?

Klokánek je pobytová služba. Děti bydlí v bytech o velikosti 2+1 nebo 3+1, kde se o ně starají v týdenních intervalech dvě/dva tzv. „tety/strýcové“. Jeden celý týden jedna tetá/strýc, další celý týden druhá tetá/strýc. Tety/strýcové se střídají zpravidla v pondělí. Tetá/strýc, pečuje maximálně o čtyři děti. Dětem se věnuje i pomocná tetá/strýc, sociální pracovník, v případě potřeby psycholog zařízení.

Teta/strýc:

- zajišťuje pravidelnou stravu (minimálně 5x denně)
- stará se o domácnost, ošacení
- pomáhá s přípravou do školy; doprovodem do školy
- pomáhá při osobní hygieně malých dětí
- hraje si s dětmi
- poskytuje výchovnou péči
- navštěvuje v případě potřeby dětského lékaře (lékařskou péči v průběhu pobytu zajišťuje pediatr zařízení – MUDr. Hana Peregrinová, Poliklinika Šustova 1930/2, Praha 4 – Chodov, tel.: 296 506 251)
- navštěvuje v případě potřeby další odborníky (logoped apod.)

Vaše dítě se u nás může naučit novým věcem či zlepšit dovednosti stávající (např. sebcobsluhu, přípravu do školy, úklid, nakupování apod.).

Sociální pracovník Vám v průběhu pobytu dítěte v Klokánku pomáhá s řešením Vaší sociální situace prostřednictvím sociálního poradenství (viz Pravidla pro poskytování pomoci a poradenství). Pomáhá při vyřizování a zajišťování záležitostí týkajících se dítěte. Pomáhá zajistit odbornou pomoc apod. Vede spisovou dokumentaci. Tvoří společně s dítětem, s Vámi, tetou/strýcem příp. s pracovníkem OSPOD Individuální plán sociálně-právní ochrany dítěte. Spolupracuje se školou, školkou, orgánem sociálně právní ochrany, úřadem práce a dalšími subjekty a institucemi

Psycholog zařízení zajišťuje v případě potřeby diagnostiku dítěte, popř. individuální terapii.

Pracovník pro sponzoring zajišťuje volnočasové aktivity pro Vaše dítě, doučování dítěte aj

V Klokánku můžete své dítě

- navštěvovat,
- telefonovat mu,
- nosit mu dárky,
- psát dopisy, pohledy,
- posílat balíčky

V čem nám můžete pomoci

- řešit svou situaci ku prospěchu dítěte, sdělovat nám řešení své situace a tím urychlit návrat dítěte zpět do rodiny,
- dle možnosti jevit o své dítě zájem (dítě navštěvovat, telefonovat, zajímat se o školní výsledky apod.),
- aktivně se podílet na tvorbě Individuálního plánu, protože je významný a důležitý pro celkové řešení situace Vašeho dítěte,
- spolupracovat s klíčovým pracovníkem a pracovníky zařízení ve všech oblastech týkajících se Vašeho dítěte
- nevynechat si kontakt s dítětem, pokud dítě nechce (pracovníci zařízení budou s dítětem pracovat na posílení vzájemných vztahů, pokud je to v zájmu dítěte),

- být nám nápomocni při zvládnání případných výchovných problémů dítěte (ve spolupráci s tetou/strýcem),
- podílet se při řešení situací, kdy Vaše názory a názory Vašeho dítěte nejsou ve shodě (přihlédnout k zájmu dítěte).

V průběhu pobytu dítěte v Klokánku jsou pracovníci za Vaše dítě plně odpovědní, proto dítě mladší deseti let (vždy přihlížíme k individualitě dítěte) může na samostatnou vycházku mimo zařízení pouze v doprovodu dospělé osoby. V zájmu ochrany jeho zdraví a života je toto omezení nutné.

V případě podezření na požití alkoholu nebo jiných návykových látek (marihuana, extáze, pervitin, aj.) u dítěte jsme oprávněni nařídit zdravotní vyšetření.

Pokud se rozhodnete dítě v Klokánku navštívit, platí tato pravidla:

- Navštívit dítě je možné denně od 9:00 do 18:00 hodin. Návštěva nesmí narušovat provoz Klokánku (je nutné, aby návštěva dodržovala denní režim dětí – tj. doba oběda, polední spaní malých dětí aj.)
- Návštěva by měla být předem dohodnutá. Návštěvě je doporučeno ohlásit se den předem, aby se předešlo tomu, že dítě bude mimo Klokánek.
- Při příjmu (nebo při první návštěvě) dítěte máte právo vidět byt, ve kterém se bude Vaše dítě zdržovat. Další návštěvy v bytě nejsou povoleny. Návštěvy dětí se mohou uskutečňovat v návštěvních místnostech Klokánku, v letních měsících na zahradě zařízení, případně za určitých podmínek mimo prostory Klokánku.
- Návštěvy jsou zaznamenávány do Knihy návštěv.
- Je-li dítě přijato do zařízení na Dohodu se zákonným zástupcem, mohou děti navštěvovat jen ty osoby, které určí zákonný zástupce v Dohodě o přijetí. Má-li o kontakt s dítětem zájem další osoba blízká dítěti, je odkázána na zákonného zástupce k vyjednání doplnění Dohody nebo na příslušné oddělení sociálně právní ochrany dětí obecního úřadu (OSPOD).
- Pokud nemá návštěva povolený kontakt s dítětem o samotě, návštěva bude probíhat za přítomnosti třetí osoby (zpravidla psycholog nebo sociální pracovník zařízení). Toto omezení může nařídit pouze soud.
- Pokud se návštěva uskuteční mimo zařízení, musí se návštěvník podepsat do Knihy návštěv. Tímto přebírá odpovědnost za dítě.
- Ředitel zařízení je oprávněn zakázat nebo přerušit návštěvu rodičů nebo jiných osob v zařízení v případě jejich nevhodného chování, které by nepříznivě působilo na výchovu dětí.
- V prostorách zařízení je přísně zakázáno užívání návykových a omamných látek, včetně kouření.

Pokud se rozhodnete dítě vzít na krátkodobou návštěvu domů přes noc nebo povolit návštěvu dítěte u jiné osoby, platí následující pravidla:

- pobyt dítěte mimo Klokánek žádejte písemně nebo ústně u sociálního pracovníka zařízení, nejlépe sedm kalendářních dnů předem
- informujte nás o tom, na které adrese se bude dítě zdržovat a v jakém termínu
- pokud je nám dítě svěřeno soudně (rozsudek, předběžné opatření), pobyt přes noc mimo zařízení musí být povolen sociálním pracovníkem orgánu sociálně právní ochrany dítěte (vystaví tzv. „propustku“). Propustku zajistí sociální pracovník Klokánku u OSPOD obecního úřadu na Vaši žádost. Při převzetí dítěte se podepíšete do Knihy návštěv a tím za něj přebíráte plnou odpovědnost.
- dodržujte prosím dohodnuté termíny.

Pokud nebudete spokojeni, můžete si stěžovat na poskytování péče, na sdělování údajů dalším osobám, na chování některých pracovníků aj.

- Stížnost můžete podat jakkoliv, tzn.: osobně, telefonicky, písemně, e-mailem. Stížnost můžete podat i anonymně.
- Stížnost můžete předat kterémukoliv pracovníkovi Klokánku osobně, vhodit do Schránky podnětů a stížností (ve vstupním portálu), poslat e-mailem nebo poštou.
- Stížnost vyřizuje ředitel zařízení, příp. předseda FOD.
- Máte možnost zvolit si zástupce pro podání a vyřizování stížnosti (na základě písemného zplnomocnění).
- Vaše stížnost bude vyřízena do 30 kalendářních dnů, ze závažných důvodů do 60 kalendářních dnů. V případě postoupení stížnosti předsedovi FOD může být lhůta pro vyřízení stížnosti prodloužena až na 60 kalendářních dnů. O této prodloužené lhůtě budete včas informováni

Úhrada za pobyt a péči

V níže uvedené tabulce je uvedena výše úhrady za pobyt a péči o Vaše dítě, dle § 42 zákona č. 359/99 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí. Rozhodným kritériem je věk dítěte, kterého dosáhne v kalendářním měsíci, za který příspěvek náleží.

Věk dítěte	Výše příspěvku za celý měsíc
0 - 5 let	2.784,- Kč
6 - 14 let	3 424,- Kč
15 - 18 let	3.920,- Kč

Příspěvek se na vaši žádost nebo z našeho podnětu může snížit nebo nevyžadovat, jestliže:

- by Vám nebo Vaší rodině po zaplacení poklesl příjem pod součet částky životního minima podle zákona o životním a existenčním minimu a částky normativních nákladů na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře, nebo by byl nižší než 100.- Kč.
- Vy nebo osoba s Vámi posuzována jste příjemcem dávky v hmotné nouzi. Kopii rozhodnutí o hmotné nouzi je třeba doložit.
- každého půl roku je nutné, abyste nám doložili výši Vašeho příjmu

Pokud se zařízení vyplácí přídavek na dítě, snižuje se o jeho výši příspěvek za pobyt.

Za období kratší než kalendářní měsíc se výše příspěvku stanoví podle počtu dnů.

Příspěvek se platí v hotovosti v zařízení, poštovní poukázkou na adresu zařízení, nebo na účet č.:256911270/0300, variabilní symbol je rodné číslo dítěte. Úhrada je splatná nejpozději do 15. dne následujícího kalendářního měsíce.

Délka pobytu dítěte v zařízení může trvat nejdéle:

- **3 měsíce** na základě žádosti zákonného zástupce, v případě opakované žádosti zákonného zástupce o umístění dítěte může být dítě přijato v délce dalších 3 měsíců jen s předchozím písemným souhlasem obecního úřadu s rozšířenou působností (OSPOD)
- **6 měsíců** na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností a na vlastní žádost dítěte (pokud rodiče s pobytem souhlasí). Výjimečně lze tuto dobu prodloužit, maximálně o šest měsíců
- **tak, jak je uvedeno v rozhodnutí soudu**

Ukončení pobytu dítěte v zařízení

- písemné ukončení Dohody o svěřeni dítěte ze strany zákonného zástupce (kdykoli během pobytu pomínou-li důvody umístění dítěte)
- písemné ukončení Dohody o svěřeni dítěte ze strany zařízení (přichází v úvahu jen výjimečně z důvodu, že dítě nerespektuje pravidla a vnitřní řád Klokánku nebo svým chováním ohrožuje sebe nebo ostatní osoby). V případě, že si nebude moct vzít rodič dítě do péče, bude požádán

OSPOD o součinnost s žádostí o podání návrhu na předběžné opatření a umístění dítěte do vhodného zařízení

- vykonatelné soudní rozhodnutí
- ukončení žádosti OSPOD

Další informace:

- spolupracujeme s obecním úřadem dle místa trvalého bydliště dítěte, se sociálním odborem oddělení sociálně právní ochrany dětí - OSPOD), kterému- poskytujeme informace o Vašem dítěti,
- spolupracujeme se školou, školkou, lékaři, případně soudy, Policií ČR aj
- máme povinnost nahlásit skutečnost, pokud se dozvíme, že na dítěti byl spáchaný trestný čin (např. týrání, sexuální zneužívání apod.)
- vedeme evidenci mimořádných událostí/situací, které mohou v průběhu pobytu v zařízení nastat a jejich následná řešení. Jedná se o situace směrem k dítěti, rodiči, zaměstnancům. Jde například o útek dítěte, požití alkoholu a drog, sebepoškození dítěte, agrese, epidemie apod.

Hodnocení a zpětná vazba

Po dobu pobytu Vašeho dítěte v zařízení, máte možnost hodnotit péči o dítě, prostory Klokánku, vzájemnou spolupráci atd. K tomuto účelu slouží Hodnotící dotazník, který je k dispozici u sociálního pracovníka a v návštěvních místnostech zařízení. Hodnotit lze i anonymně. Při ukončení pobytu dítěte v našem zařízení Vás i Vaše dítě (s prohlédnutím k věku dítěte) požádáme o vyplnění Výstupního dotazníku. Budeme rádi za jakoukoliv zpětnou vazbu, která bude přínosem pro zkvalitnění péče o děti v Klokánku.

Kontakty:

Fond ohrožených dětí z.s.
zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
Pracoviště Klokánek, Láskova 1803, 148 00 Praha 4
tel: 271 912 500
email: klokanek.laskova@fod.cz
webové stránky: www.klokanek-laskova.cz
ředitel zařízení (pohotovostní telefon): 724 667 672
Sociální pracovníci: 724 667 671, 724 667 652
Tety/strýcové: 724 667 673

Ochrana práv osob

Výchozí jsou tyto základní dokumenty:

1. Listina základních práv a svobod
2. Všeobecná deklarace lidských práv
3. Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách
4. Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí
5. Zákon č. 89/2012 Sb. OZ
6. Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů
7. Úmluva o právech dítěte
8. Etický kodex pracovníka FOD
9. Standardy kvality sociálních služeb
10. Vnitřní metodiky zařízení

Zařízení se ve své činnosti zavazuje dodržovat základní lidská práva a svobodu dětí. Závazek vyplývá z ústavních norem České republiky, mezinárodních úmluv a také z pravidel občanského soužití – dodržování psaných i nepsaných etických a zvykových norem.

Ochrana práv dětí je jedním z hlavních pilířů činnosti zařízení a je rovněž měřítkem kvality poskytovaných služeb. Znalost ochrany práv osob je nutná u všech pracovníků zařízení a zavedení do praxe je podmínkou jeho fungování

Služby poskytované dětem jsou individuálně nastaveny tak, aby byly dětem oporou v záležitostech, které samy nezvládají a potřebují pomoc druhé osoby. Ve všem ostatním se pracovníci zařízení zavazují respektovat samostatnost rozhodování a konání dítěte, respektovat jeho svobodnou vůli a názor. Principem je nabídnout konkrétnímu dítěti právě takovou podporu, kterou ono samo potřebuje

Klienti zařízení a jejich zákonní zástupci jsou o svých právech obeznámeni v co nejkratší době od příchodu do zařízení (převážně přímo u příjmu). O svých právech jako i o povinnostech se dozvídají od zaměstnance zařízení, se kterým osobně nebo telefonicky jednají (převážně se jedná o klíčového sociálního pracovníka). Dále z písemných dokumentů předkládaných zejména u příjmu (Pravidla pro rodiče, Pravidla Klokánku atd.)

Klienti zařízení mají svá práva:

Právo na volný pohyb a odpočinek

Právo na volný pohyb je jedním ze základních lidských práv. Volný pohyb dítěte je závislý na věku a rozumových schopnostech dítěte. Děti se mohou volně pohybovat ve veřejně přístupných prostorách zařízení

Pokud dítě projeví zájem o samostatné vycházky mimo areál zařízení, lze je uskutečnit po s pečující osobou. V případě odchodu dítěte na samostatnou vycházku mimo zařízení, je dítě povinno nahlásit pečující osobě domluvené místo pobytu a čas návratu

Každé dítě má právo na odpočinek.

Právo na soukromí

Snažíme se o to, aby naše zařízení působilo co nejvíce domácím dojmem. Každé dítě má právo na dostatek prostoru a soukromí adekvátně věku a vyspělosti. Zajišťujeme dětem hygienické prostředí (úklid, čisté prádlo, hygienické pomůcky). Má právo vyzdobit si pokoj podle svého přání, ukládat si věci do skříněk (v případě požadavku zajistit skříňku uzamykatelnou) a na poličky, nosit oblečení, ve kterém se cítí pohodlně. Dítě má právo na aktivizaci v rámci společenských her, na výlety, letní tábory, kulturně společenské akce apod

Právo na rodinný život

Být spolu je pro rodiče a dítě jeden ze základních prvků rodinného života. Je nepochybně v zájmu dítěte neztratit kontakt s rodičem. Proto v maximální možné míře umožňujeme co nejširší kontakt mezi dítětem a rodinnými příslušníky a to jak osobní (návštěvy rodičů v zařízení), tak písemný a telefonický. Kontakty jsou upraveny ve vnitřních pravidlech zařízení a rodiče a děti jsou s nimi seznámeni bezprostředně po příjmu

Rodiče jsou zváni na akce pořádané zařízením (besídky, MDD, den otevřených dveří aj.). Děti mohou navštěvovat rodiče, případně mohou u nich trávit víkendy nebo prázdniny na propustkách.

Rodiče se nadále podílejí na výchově dítěte. Mohou dítě doprovázet k lékaři, do školských zařízení, informovat se na ně, pomáhat mu s úkoly, trávit s nimi volný čas, doprovázet je na kroužky.

Právo vlastnit majetek

Každé dítě má právo vlastnit majetek. Může s ním nakládat dle svého přání. Finanční majetek dítěte je stále jeho majetkem, s jeho spravováním (zejména menších dětí) mu může pomáhat pečující osoba. Umožňujeme dětem, aby si s sebou do zařízení vzaly běžné věci a aby je běžným způsobem užívaly. Na přání dítěte uložíme majetek na bezpečné místo.

Pečující osoba nebo ředitel zařízení má právo zadržet soukromé věci dítěte v odůvodněných případech za účelem sankce nebo ochrany (zbraň nebo jiný, ohrožující předmět, příp. na omezenou dobu tablet, hračku apod.)

Ředitel zařízení, nebo jiná oprávněná osoba (sociální pracovník, pečující osoba) je mj. oprávněn převzít od dítěte do dočasné úschovy finanční hotovost a předměty ohrožující výchovu, zdraví či bezpečnost dětí a v odůvodněných případech i cenné předměty; písemný zápis o převzetí a jeho důvodech ověřený ředitelem, sociálním pracovníkem zařízení a dítětem je založen do spisové dokumentace o dítěti

Právo na dostupnost služeb v zařízení i mimo zařízení

V rámci snahy začlenit dítě do společnosti mimo zařízení, má dítě možnost zapojit se do činností a aktivit mimo zařízení a využívat služeb vně zařízení (děti využívají nabídky školních aktivit, zájmových kroužků, návštěvy kina, divadla, koncertů, knihovny apod.).

Právo na zdravotní péči

Neposkytnutí základní nebo odborné zdravotní péče dítěti je nepřípustné. Všechny děti mají právo na zajištění lékařské pomoci a lékařské péče.

Důsledkem nepodání léků/dietní stravy může vést ke zhoršení zdravotního stavu dítěte nebo poruchy chování. Za včasné a správné podání léků a přípravu dietní stravy je zodpovědná

pečující osoba, o správném podání léků je poučena pediatrem, stejně tak o nutnosti podávání dietní stravy.

Právo na vzdělání

Každé dítě má právo na vzdělání a uplatnění v pracovních činnostech adekvátních věku a vyspělosti. Děti mladšího věku plní povinnost školní docházky. Starší potom docházku na středních a odborných školách dle jejich výběru.

Právo na názor, výběr a spolurozhodování

Zařízení vnímá děti jako osoby s vlastním názorem – tudíž i s možností výběru a práva spolurozhodování. Možnost vyslovení svého vlastního názoru, spolurozhodování a právo na výběr činí z dítěte rovnocenného partnera pro své okolí.

Samozřejmostí v práci pracovníků zařízení je společné plánování aktivit s dítětem individuálně dle jeho přání či potřeb a respektování názoru a přání dítěte. Dítě má právo volby volnočasových aktivit i doby odpočinku. Podílí se na sestavování Individuálního plánu.

Právo na důstojnost a rovné jednání

Každé dítě má právo na důstojné jednání a rovný přístup. Porušování práva na důstojnost souvisí s předchozím právem. Usilujeme o zvýšení soběstačnosti dítěte, zvýšení samostatnosti a snížení míry závislosti dítěte na druhé osobě dle věku a mentální vyzrállosti dítěte.

Respektujeme tempo dítěte

Dítě má právo na informace, které se týkají jeho osoby.

Pracovníci zařízení hovoří s dítětem jasně a srozumitelně o plánech, o volbě činnosti, o všem čeho se dítě účastní anebo co jej zajímá.

Pečující osoba odpovídá na otázky dítěte, udržuje oční kontakt v rozhovoru s dítětem. Asistuje dítěti při hygieně a toaletě, případně výměně hygienických potřeb, pokud dítě o asistenci požádá či to jeho mentální stav či věk bezpodmínečně vyžaduje. Asistence je diskrétní, pečující osoba zachovává mlčenlivost.

V oslovování respektujeme zásady slušného chování

Právo na individuální přístup

Všechny děti v zařízení mají právo na individuální přístup. Každé dítě v zařízení má svůj individuální plán.

Právo na ochranu před zneužitím

Každé dítě má právo na ochranu před zneužitím jakéhokoliv charakteru. Zařízení se snaží poskytovat služby tak, aby v co největší možné míře omezilo nebezpečí zneužití dítěte.

Zneužití důvěry dítěte a jakýkoliv pokus o zneužití či týrání je porušením zákonů České republiky. Pracovník je za toto jednání trestně stíhán.

Organizace FOD vyhodnocuje toto chování jako hrubé porušení pracovní kázně (rozvázání pracovního poměru ze strany zaměstnavatele).

Pracovníci, kteří o zneužívání, využívání či týrání věděli a nezakročili, jsou vinní nejen morálně, ale organizace FOD vyhodnocuje toto chování jako hrubé porušení pracovní kázně.

Právo na víru

Dítě má právo svobodně projevovat náboženství nebo víru. Právo na víru může být podrobováno pouze takovým omezením, jaká předepisuje zákon.

Vzhledem k poslání a cílům Klokánku, by v zařízení nemělo docházet k porušování základních lidských práv. Navzdory tomu je takováto situace možná. Proto se snažíme těmto předcházet a případné porušení řešit.

Předcházet těmto situacím lze následujícími způsoby

- obeznamování zaměstnanců se standardy zařízení a vytvářením metodik práce,
- porady pracovníků, kde se tato témata podrobně probírají a řeší se,
- individuální konzultace s odborným personálem
- dovolená a odpočinek pracovníků.

Příklady nevhodného chování pracovníků zařízení vůči dětem, které vedou k porušení práv dětí:

- Podvádíme dítě – klamání dítěte, mystifikace s motivem přimět dítě k jednání, chování, které si přeje pracovník
- Zneschopňujeme – bráníme dítěti využít jeho schopností tím, že uděláme-li potřebné za něj, je to rychlejší, snadnější.
- Diskriminujeme – zneužíváme autority pracovníků vůči dětem.
- Zastrášujeme - vyhrožujeme něčím, čím bychom dosáhli potřebného chování dítěte.
- Nálepkujeme – pojmenováváme dítě podle jeho diagnózy či vzhledu.
- Stigmatizujeme – viditelně označujeme oděvy, izolujeme dítě od ostatních, naše chování vyjadřuje odpor, nechuť.
- Nerespektujeme – komunikujeme bez očního kontaktu, dáváme nejasná a nepřesná sdělení, činíme nátlak na dítě
- Zneplatňujeme – zlehčujeme názor dítěte, nebereme ho vážně, nerespektujeme jeho přání
- Zvěčňujeme – jednáme s dítětem jako s věcí, bez jeho souhlasu s ním manipulujeme.
- Vnucujeme - nerespektujeme právo výběru a nutíme dítě dělat to, co sami považujeme za správné, vhodné (s ohledem na věk a rozumové schopnosti).
- Odpíráme pozornost – nereagujeme na dítě, neslyšíme jeho volání a prosbu o pomoc, podporu.
- Obviňujeme – stane-li se dítěti nepříjemná záležitost (např. neudrželo moč, znečistilo se při jídle).
- Vyrušujeme – narušujeme dítěti soukromí, činnost, rozhovor tím, že ho nutíme teď hned udělat něco jiného.
- Vysmíváme se - bavíme se chováním či problémy dítěte.
- Pomíňujeme – znevažujeme netaktními poznámkami osobnost dítěte.

Kontrolu dodržování práv dětí v zařízení provádí

ředitel zařízení
zástupce ředitele zařízení
sociální pracovníce

Postup při porušení

Dle závažnosti pochybení jsou rozlišována pochybení menšího charakteru a pochybení charakteru většího. Ta jsou definována mírou a intenzitou porušení pravidel zařízení. Vždy je celá situace rozebrána. Pochybení nižší závažnosti jsou řešena ředitelem nebo jím pověřenou osobou ústním nebo písemným napomenutím. Závažná pochybení mohou vést od snížení

osobního ohodnocení až k rozvázání pracovního poměru. Vše je zaznamenáno v osobní složce pracovníka

Porušení práv dětí ze strany pečující osoby řeší ředitel zařízení (v případě porušení práv ze strany ředitele zařízení řeší toto předsednictvo FOD) Porušení práv dětí ze strany ostatních pracovníků zařízení řeší vždy přímý nadřízený pracovníka. Výsledkem je vždy sjednání nápravy (s pracovníky je dále postupováno dle Zákoníku práce).

V případě, že bylo zjištěno porušení práva dítěte, ředitel s tímto případem obeznámí na poradě další zaměstnance, aby se tak předcházelo jeho opakování.

Pracovník, který se dopustil porušení práva, se vždy omluví.

V případě, že zaměstnanec zařízení zjistí zneužívání, týrání a zanedbávání dítěte, jak ze strany blízkých osob, tak i ze strany zařízení, je tato osoba povinna to neprodleně nahlásit řediteli zařízení nebo vedení FOD. Dále se daná situace řeší s OSPOD dítěte, případně s Policií ČR.

Záznam o zjištění porušení práv dítěte a o přijatých opatřeních

Záznam o situaci, při které došlo k porušení práv dítěte, se zapisuje a zakládá do osobní složky pracovníka a do spisové dokumentace dítěte. Záznam provádí ředitel zařízení.

Záznam obsahuje:

- datum a hodinu kdy k situaci došlo,
- popis situace,
- přítomné a zúčastněné osoby,
- řešení a nápravná opatření,
- seznámení zúčastněných osob s výsledkem řešení,
- uvedení nápravných opatření do praxe.

V případě, že klient nebo jiná osoba není spokojena se službami nebo zacházením ze strany zařízení, nebo zaznamenala možné porušení práv a svobod svých nebo jiné osoby, je možné na tuto situaci upozornit přímo ředitele zařízení, jeho zástupce, nebo přímo vedení FOD. Dále je možnost podat stížnost.

Oblasti, v nichž může dojít k omezování a porušování práv dětí

V zařízeních nabízejících pobytové služby je mnohdy problémem nedostatek soukromí - dochází k omezení svobody dětí a jejich soukromí

Pečující osoby vstupují do života dětí, do intimních situací, které vyžadují diskrétnost (asistence při hygieně, toaletě, či oblékání), a musí proto respektovat intimitu a důvěrnost každého tohoto okamžiku a respektovat důstojnost dítěte. Pečující osoby musí respektovat přání dítěte na soukromí vždy, když dítě o soukromí požádá. Zejména její přítomnost při intimních potřebách dítěte je podmíněna souhlasem dítěte, mentálním stavem, věkem a vyzrálostí

Situace, při nichž by mohla být práva dítěte porušována:

- **nahlížení do soukromých věcí dítěte**

Řešení: ředitel zařízení nebo jím pověřená osoba může být přítomna při otevření listovní nebo balíkové zásilky dítětem, pokud je důvodné podezření, že zásilka má z výchovného hlediska závadný obsah nebo by mohla ohrozit zdraví či bezpečnost dítěte. Je povinen o tom provést záznam do spisové dokumentace dítěte

pečující osoba má právo nahlížet do soukromých věcí dítěte v případě nutnosti kontroly (kontrola pořádku věcí ve skříňce, školní aktovce apod.).

v těchto případech je dítěti vysvětleno, proč k takovému jednání dochází a je zachován citlivý přístup.

- **nedostatečné soukromí při převlékání, výměně intimních potřeb, toaletě, hygieně.**

Řešení: Je potřeba zajistit dostatečné soukromí a absenci dalších osob (zavřít dveře, požádat osoby v místnosti, aby se vzdálily, využít uzamčených prostor v bytě apod.).

- **nerespektování projevů osobní sexuality.**

Řešení: Poučit dítě a zajistit mu soukromí.

- **dítě nemá možnost využívat volný čas podle své vůle.**

Řešení: Děti mají možnost vybrat si z nabízených volnočasových aktivit a trávit svůj volný čas podle své vůle a uvážení – záleží na věku a rozumových schopnostech dítěte (personál zajišťuje bezpečnost). S dítětem je potřeba hovořit o tom, jak by svůj volný čas chtělo trávit a na základě jeho preferencí vybírat vhodné volnočasové aktivity. Kroužek nebo doučování může být zrušeno na základě objektivních kritérií, která zjišťuje pečující osoba rozhovorem s dítětem a také s druhou stranou (lektor, doučující apod.) a po domluvě se sociálním pracovníkem nebo ředitelem zařízení.

- **omezování přátelských a rodinných vazeb dítěte a neposkytnutí či nerespektování soukromí dítěte s návštěvou či přáteli, znemožnění kontaktu s rodinou „za trest“, znemožnění kontaktu dítěte se zákonným zástupcem (dítěti blízké osobě) při špatném vyhodnocení aktuálních kompetencí návštěvy**

Řešení: Každé dítě má právo trávit čas s osobami jemu blízkými v soukromí a bez vyrušování, nelze zakázat kontakt s rodinou „za trest“

V případě umístění dítěte na Dohodu se zákonným zástupcem může rodič sám uvést seznam osob, které mohou/nemohou dítě navštívit (netýká se druhého rodiče).

V dohodě je vyznačeno, s kým dalším se dítě může stýkat, kdo ho může navštěvovat, jaká forma kontaktu s jinými osobami může proběhnout atd. Pokud nebude osoba uvedena v "Dohodě", bude odkázána na příslušný OSPOD, případně zákonného zástupce. Společně s pracovníci OSPOD, bude-li o to dítě jevit zájem, můžeme jednat se zákonným zástupcem s cílem přimět ho ke změně názoru a dodatečného podepsání souhlasu k setkání dítěte s dalšími osobami.

V případě umístění dítěte na základě rozhodnutí soudu - má-li někdo další zájem vidat se s dítětem, je odkázán na příslušný OSPOD.

Omezení kontaktů

K omezení kontaktu může dojít jen za předpokladu, že je takto rozhodnuto soudem. V takovém případě musí návštěvy probíhat v prostorách Klokánku, za přítomnosti pracovníka zařízení, pracovníka OSPOD nebo pracovníka jiné organizace, kterou určí soud.

K omezení návštěv může dojít i v případě, že si to přeje samotné dítě. V takovém případě s dítětem hovoří sociální pracovník, který danou situaci sdělí příslušnému OSPOD. Následně

ve spolupráci s OSPOD pracuje s tímto dítětem psycholog na vhodném způsobu kontaktů a zachování rodinných vazeb

Kontakt dítěte s rodinou může být též dočasně omezen, pokud je to nezbytně nutné a v zájmu dítěte (probíhá policejní vyšetřování z důvodu podezření ze spáchání trestného činu na dítěti a to do odvolání policie a příslušného oddělení sociálně právní ochrany dítěte).

Kontakt dítěte s rodinou může být též omezen, pokud je rodič pod vlivem omamných látek či alkoholu, je agresivní vůči svému dítěti, jinému dítěti či zaměstnanci zařízení. Rodiči se vysvětlí, že kontakt s dítětem není v této situaci vhodný a domluví se na dalším možném setkání.

Kontakt s rodinou nemůže být dítěti odepřen „za trest“ (porušování pravidel, špatné známky, apod

- **dítě nesmí mít pokoj vybavený vlastními věcmi.**

Řešení: Dítě má právo si pokoj vyzdobit a popř. vybavit vlastními předměty podle své vůle a po domluvě s tetou. Nesmí však jít o výzdobu, která je hanlivá, urážející nebo jiným způsobem nevhodná. Pečující osoba s dítětem hovoří o tom, co je vhodné v jeho pokoji a co ne a rádně mu to vysvětlí (např. pokud pokoj sdílí s malými dětmi, které by si mohly ublížit, nebo pokud se jedná o věc, která z hygienických důvodů nemůže být umístěna v místnosti apod

Povinnosti zařízení před použitím opatření omezujícího pohyb

- je nutné těmto opatřením předcházet,
- dítě musí být předem vhodným způsobem informováno a poučeno,
- opatřeními jsou v zařízení výchovná opatření, která pečující osoba při výchově dítěte využívá.

Podmínky použití opatření omezujících dítě

- přímé ohrožení zdraví a života – dítě neodhadne riziko svého chování a jednání (vyleze na vysoký strom, vejde do silnice, aniž by se rozhlédlo, běhá po bytě .),
- odvrácení fyzického ohrožení dítěte (než dítě vyleze na strom nebo vběhne do silnice – pečující osoba dítě chytí za ruku, slovně dítě zklidní, využívá technik aktivního naslouchání),
- je nutné těmto opatřením předcházet (vysvětlování, pohovor s dítětem, osobní příklad, přiměřeně k věku dítěte provést seznámení s pravidly silničního provozu, poučit děti o pobytu venku – aby nedošlo k úrazu),
- opatření provádí většinou teta,
- v zařízení může nastat situace, že se u dítěte vyvine psychiatrická diagnóza, kterou bude nutné stabilizovat – přivolaný lékař podá zklidňující přípravek. Před takovýmto zásahem lékaře je nutné s dítětem hovořit, snažit se ho zklidnit, kontrolovat ho.
- **K omezení kontaktu s kamarády** může dojít např. v případě výchovného opatření. Může jít o situace, kdy se dítě ve společnosti jiných dětí chová nevhodně. O tomto omezení s dítětem hovoří pečující osoba, která mu vysvětlí, proč k takovému omezení dochází, jak dlouho bude trvat. Toto omezení je vždy dočasné
- **K omezení kontaktu s rodinou dítěte** může dojít pouze na základě soudního rozhodnutí.
- **K omezení kontaktu s kamarády** může dojít např. v případě výchovného opatření. Může jít o situace, kdy se dítě ve společnosti jiných dětí chová nevhodně. O tomto

omezení s dítětem hovoří pečující osoba, která mu vysvětlí, proč k takovému omezení dochází, jak dlouho bude trvat. Toto omezení je vždy dočasné.

- K **omezení kontaktu s rodinou dítěte** může dojít pouze na základě soudního rozhodnutí.

Zařízení má povinnost zvolit nejdříve mírnější opatření, která mohou zabránit nebezpečnému jednání
Mezi opatření omezující děti patří např.:

- chycení dítě za ruku,
- držení dítě ve své blízkosti,
- vykonávání nepřetržitého dohledu nad dítětem - dochází k omezení soukromí u dítěte dítě není samo na pokoji, v koupelně aj.,

Mladší děti mohou opustit zařízení pouze v doprovodu dospělé osoby – omezení dítěte. V zájmu ochrany jeho zdraví a života je toto omezení nutné. Zařízení nese za dítě odpovědnost. Mírnější opatření – dítě neomezujeme při pobytu mimo zařízení (kroužky), pokud má nad ním dohled dospělá osoba, která v daný moment za dítě odpovídá.

Pracovníci zařízení nezamýkají děti do samostatných prostor.

Situace, které mohou nastat v průběhu pobytu dítěte v zařízení

- **Dítě si nerozumí se spolubydlícím dítětem na pokoji a přeje si být přestěhováno**

Předcházení: Vhodný výběr dětí v bytě. Poučení pečující osoby.

Řešení: Zjištění příčiny nespokojenosti.

Hledání možného řešení

Výběr řešení, naplánování realizace, pokud realizace není možná, poskytnout jiná řešení.

Dohoda – ústní/písemná

- **Dítě odmítá užít léky předepsané lékařem**

Předcházení: Vysvětlení dítěti, proč jsou léky tak důležité (zmírňují bolesti, teplotu..).

Řešení: Zjištění příčiny, proč dítě odmítá léky.

Hledání alternativního řešení, konzultace s lékařem a dítětem s cílem najít řešení situace (změna medikace ..).

Poučení o možných důsledcích.

Dohoda – ústní / písemná

- **Dítě odmítá stravu**

Předcházení: Vysvětlení dítěti, že pokud nebude jíst, může onemocnět, bude slabé, nebude se moct věnovat svým oblíbeným aktivitám...

Řešení: Pohovor s dítětem cílený na zjištění příčiny, proč dítě odmítá stravu.

Hledání alternativního řešení.

Poučení o možných důsledcích, možné nevolnosti a žaludečních potížích, případně až hospitalizaci

Dohoda – ústní / písemná

- **Dítě odmítá udržovat čistotu, odmítá koupel či sprchu**

Předcházení: Vysvětlení dítěti, že hygiena je důležitá, zavést pravidelný denní režim hygieny (každé ráno a večer si čistit zuby, večer se osprchovat/vykoupat, před jídlem si mýt ruce .

Řešení: Pohovor s dítětem cílený na zjištění příčiny, proč odmítá koupel.

Hledání alternativního řešení, vysvětlení, proč je důležité pravidelně se koupat, čistit si zuby...

Poučení o možných důsledcích zanedbané hygieny - vyrážky, kožní potíže, zubní kazy, .

Dohoda – ústní / písemná

Další možné vzniklé situace

- **rvačka/potyčka dětí mezi sebou**

Řešení: pracovník zařízení se snaží zabránit fyzickému násilí, děti uklidní, případně je na potřebnou dobu oddělí (každé dítě je v jiném pokoji)

- **napadení dítětem**

Řešení: pracovník zařízení se snaží zklidnit situaci. Při jednání s dítětem vykazujícím agresivní chování (např. zlostné výbuchy, nenávisť, provokující chování) je nutné kontrolovat vlastní impulzivní jednání. Stejně tak není vhodné reagovat sarkasticky nebo tím, že se pracovník stáhne a přestane komunikovat. Vyjádříme pochopení pro důvody zlosti a nespokojenosti, zrcadlíme emoce klienta. Pokud agrese nestoupá, necháme čas, aby se klient zklidnil. Zároveň je nezbytné klidným, pevným hlasem vyjádřit nesouhlas s prostředky, kterými se dotyčný snaží svoji zlost vyjádřit. Hledáme alternativní způsob řešení. Když nalezneme kompromis, navrhneme co nejkonkrétnější postup. V opačném případě, kdy hrozí fyzická agrese, je nezbytné myslet i na svoji bezpečnost. Neděláme prudké pohyby, mluvíme zřetelně a pomalu, vyzveme klienta, aby se posadil, oslovujeme ho jménem, případně voláme RZS.

- **poškození majetku zařízení dítětem**

Řešení: pracovník upozorní dítě, že se majetek zařízení neničí, odvrátí pozornost dítěte, snaží se ho uklidnit, případně zabráni úrazu dítěte poškozeným majetkem.

- **sexuální projevy v chování dítěte**

Řešení: dítě je upozorněno, diskrétně a v soukromí, že není vhodné projevovat se sexuálně před ostatními dětmi či jinými osobami. Jsou-li sexuální projevy vzhledem k věku dítěte předčasné, je osloven odborník a chování dítěte je s ním konzultováno (může jít o předčasné vyvržení dítěte, ale i o následky zážitku dítěte, který není zpracován).

- **sexuální zneužití dítěte**

Řešení: povinnost ZDVOP nahlásit na PČR a OSPOD, zajištění psychologické pomoci pro dítě

- **kouření dětí**

Řešení dítě je upozorňováno na to, že kouření škodí zdraví - osvěta.

- **užívání návykových látek**

Řešení dítě je upozorněno již při nástupu do Klokánku, že nesmí užívat návykové látky. Bude-li mít pečující osoba či soc. pracovníce podezření na zneužívání návykových látek, provede se s dítětem na toto téma pohovor. Ředitel zařízení nebo jím pověřená osoba také může vyzvat dítě k podrobení se testu. Bude-li test dítěte pozitivní, na tuto situaci bude upozorněn příslušný OSPOD, je-li to možné zákonní zástupci dítěte a společně bude projednáván postup. Přejde-li dítě s tím, že má problémy s návykovými látkami, bude mu vyhledána odborná pomoc. Jeho problémy budou konzultovány např. s dětským psychiatrem, pediatrem aj.

- **dítě se pečující osobě nebo soc. pracovníci svěří, že mu bylo nebo je ubližováno (syndrom CAN)**

Řešení: dítěti je vysvětleno, že jde o informace, které si pracovník nemůže nechat pro sebe, je třeba vše oznámit PČR. Dítěti je s ohledem na jeho věk vysvětleno, jaký bude další postup – oznámení na PČR, návštěva PČR atd. Má-li dítě na těle viditelné známky toho, že mu někdo ublížil, bude vyšetřeno ve zdravotnickém zařízení. Poté požádáme OSPOD o pořízení fotodokumentace a předáme oznámení na Policii ČR.

- **infekční onemocnění**

Řešení: zjistí-li ošetřující lékař, že dítě trpí infekčním onemocněním, bude postupováno dle instrukcí lékaře (karanténa, nástup do nemocnice na infekční oddělení, spolupráce s hygienou atd.)

Postupy pro zjišťování zneužívání, týrání, zanedbávání

Prevence ze strany zařízení

- Všichni zaměstnanci zařízení procházejí psychologickým vyšetřením ještě před nástupem na pracovní pozici. Toto psychologické vyšetření je prováděno v rámci FOD a je možné ho v případě potřeby u konkrétního zaměstnance opakovat. Kromě psychologického vyšetření jsou všichni zaměstnanci povinni doložit svoji bezúhonnost výpisem z rejstříku trestů, který nesmí být v době nástupu do zaměstnání starší tři měsíců. Dále všichni zaměstnanci procházejí vstupní lékařskou prohlídkou u lékaře, který je smluvně sjednán FOD.
- Zaměstnanci jsou obeznámeni s problematikou zneužívání, zanedbávání a týrání ze standardů a v rámci intervizí a rozhovorů s odborným personálem Klokánku.
- O děti na bytě se starají vždy dvě pečující osoby, čímž se zvyšuje pravděpodobnost, že pokud by docházelo ze strany zaměstnance k nevhodnému chování, bude toto chování rychle odhaleno druhou pečující osobou.

Prevence ze strany dítěte

Dítě je poučeno o svých právech v Pravidlech Klokánku, kde se dozvídá i informace, na koho se může obrátit v případě, že má jakékoli potíže nebo dotazy. Pečující osoby s dětmi hovoří také o tom, jaké chování je vhodné a jak se bránit tomu nevhodnému.

Postup při zjištění týrání, zanedbávání a zneužívání

Hned po příchodu do zařízení dítě prohlédne pečující osoba nebo pediatr (dle věku dítěte), aby tak bylo možné okamžitě odhalit fyzické týrání. Dále sociální pracovník a následně i pečující osoba vedou s dítětem rozhovor, kde si všimají znaků syndromu CAN. S dítětem je průběžně hovořeno, jestli je v pořádku a neděje se něco, co by mu ubližovalo, zejména po návratu z propustek k rodině apod. S dítětem hovoří zejména pečující osoba. V případě podezření sociální pracovníce nebo pečující osoba neprodleně kontaktuje ředitele zařízení (pokud je v zařízení psycholog, provede s dítětem také rozhovor na toto téma) a své zjištění sdělí OSPOD dítěte a Policii ČR. Dítěti, které je klientem zařízení (jedná-li se o oběť nebo i o agresora) zabezpečí zařízení psychologickou pomoc a to v rámci interního personálního zabezpečení nebo externím pracovištěm. Rodině dítěte sociální pracovník může nabídnout služby psychologa FOD, nebo poskytne kontakty na jiné organizace, které se danou problematikou zabývají.

V případě, že na syndrom CAN u některého z dětí upozorní jiné dítě, zaměstnanec zařízení, příbuzný dítěte nebo jakákoliv osoba, jsou všichni zaměstnanci o této skutečnosti povinni informovat ředitele zařízení, který společně se sociální pracovnící a pečující osobou dítěte řeší vzniklou situaci dle výše zmíněného postupu.

V případě zjištění týrání, zanedbávání nebo zneužívání dítěte ze strany zaměstnance.

V takovémto případě ředitel zařízení nebo jím pověřená osoba okamžitě zajistí lékařské ošetření a vyšetření dítěte. Dále pak bude postupovat dle pokynů lékaře. Ředitel zařízení bezprostředně oznámí skutek na PČR a dále bude jednat dle jejich pokynů. Ředitel zařízení

nebo jím pověřená osoba vyrozumí bezprostředně zákonného zástupce dítěte. Klíčový pracovník skutek oznámí ihned nebo v nejbližší pracovní den pracovníkovi OSPOD. S dítětem pak bude individuálně pracovat psycholog zařízení nebo externí odborník, vše dle následné dohody mezi ošetřujícím lékařem, PČR a OSPOD. Zaměstnanec bude okamžitě propuštěn.

V případě zjištění týrání, zanedbávání nebo zneužívání dítěte ze strany rodiče nebo blízkého příbuzného: Kontakt této osoby s dítětem bude konzultován s Policií ČR a OSPOD dítěte a bude se také přihlížet k přání dítěte, jestli si přeje nebo nepřeje danou osobu vidět. V případě kontaktu dítěte s osobou podezřelou nebo usvědčenou z takového chování k dítěti, může styk s dítětem probíhat pod dohledem (pokud o konkrétní účasti třetí osoby rozhodne soud). Tato osoba bude přítomna po celou dobu návštěvy dítěte, a má právo tuto návštěvu ukončit. Poté sepiše záznam o průběhu návštěvy který založí klíčový pracovník do spisové dokumentace dítěte. A ten také v rámci součinnosti poskytne informace o průběhu návštěvy zainteresovaným institucím (soud, PČR, OSPOD), které o to požádají.

V případě zjištění týrání, zneužívání a zanedbávání ze strany jiného klienta zařízení: Pečující personál zabezpečí, aby nedocházelo ke kontaktu mezi agresorem a obětí. Agresor bude pod neustálým dohledem, aby tak bylo zamezeno dalšímu nevhodnému chování. Dále se postupuje jak výše uvedeno

Rozhovor

Otázky, které pracovník klade, musí být uzpůsobeny věku a rozumovému vývoji dítěte. Je vhodné používat spíše otevřené otázky, povzbuzovat a motivovat dítě, aby volně povíдалo. Pracovník již má zpravidla informace o dítěti a jeho životě od dospělých osob, to mu umožňuje vhodně volit otázky, zejména na citlivá témata jako je vlastní rodina dítěte, minulost dítěte, pobyt dítěte v ústavním zařízení atd.

Jak hovořit s dítětem na téma zneužívání, týrání a zanedbávání:

- S dítětem hovoříme v době, kdy je ochotno naslouchat, mluvíme klidným tónem.
- Můžeme hovořit s jedním dítětem nebo více dětmi, je však potřeba, aby šlo o děti na stejné mentální úrovni (věk toto ne vždy zaručuje)
- Využíváme řeč přiměřenou věku (u školních dětí už můžeme používat anatomické názvy těla a pojmenovávat situace reálně, vyvarujeme se však popisu, zejména při sexuální prevenci, abychom u dítěte nevzbudili zbytečnou zvědavost). Vyhýbáme se také slovům týrání, znásilnění, zneužití apod. Jsou to silná slova, která dítě zbytečně traumatizují. Mluvíme o nevhodném chování, dotýkání, o tom, že se k dítěti někdo špatně choval, že ho rozesmutnil, že ho to bolelo atd.
- Dítěti vysvětlíme, že jeho tělo je jen jeho a nikdo nemůže dělat nic, co by ono samo nechtělo (jsou samozřejmě situace, kdy je to nutné, např. vyšetření u lékaře)
- Jsou místa na těle, které jsou určeny jen jemu samotnému a vidět dítě nahé nebo se ho dotýkat na intimních místech (klín, zadek, prsa) může jen ono samo, pediatr, popřípadě osoba, která o něho pečuje za účelem hygieny nebo ošetření.
- Dítě má možnost svěřit se jakémukoli zaměstnanci, že vidělo, jak se někdo dotýkal sám sebe podobným způsobem před ním, nebo mu ukazoval obrázky nahých lidí, kteří se také tak dotýkali apod.
- Dítěti také nemůže nikdo ubližovat, bít ho, nadávat mu atd.
- Ujistit dítě, že pokud se mu toto stalo, mělo by se svěřit osobě, které důvěřuje.
- Ujistit dítě, že se nemusí bát něco takové říct i kdyby slíbilo, že je to tajemství, že tím

nikoho nezradí.

- Dítěti neslibujeme, že se to nikdo nedozví, ale ujistíme ho, že neuděláme nic za jeho zády a o všem se s ním poradíme. Vysvětlíme mu, že si nemůžeme některé věci nechat pro sebe, že musíme ochránit jeho nebo i další děti

Jak rozeznat zneužívání, týrání nebo zanedbávání u dítěte:

Jednoznačná diagnostika u týrání, zneužívání nebo zanedbávání může být v řadě případů velmi složitá, existují ale varovné signály (příznaky), které mohou mimo jiné signalizovat sexuální zneužívání, tělesné týrání nebo tělesné zanedbávání. Vodítkem při absenci výpovědi dítěte je kombinace jednotlivých fyzických a psychických projevů dítěte.

Změny v chování dítěte při utajované skutečnosti týrání nebo zneužívání: (Pöthe, 1999)

- celková staženost dítěte ve smyslu nezájmu o dění v jeho okolí
- vyhýbání se kontaktům s lidmi včetně jeho vrstevníků
- zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělým včetně vyhýbání se situacím, kdy s ním má dítě být samo
- výrazná úzkost v přítomnosti určitých dospělých osob
- vyhýbání se školním a mimoškolním aktivitám
- nápadně lhostejné postoje vyjadřované výroky typu „mně je to jedno“
- agresivní napadání a šikanování vrstevníků
- zvýšená dráždivost a projevy vzteku na sebemenší podněty
- vyhýbání se situacím, zahrnujícím svlékání, například převlékání před tělocvikem
- potíže se soustředěním ve škole
- výrazné zhoršení prospěchu
- váhání s odchodem domů po vyučování
- informovanost o sexu, která neodpovídá věku a zralosti dítěte
- sexuální napadání vrstevníků, svádivé chování nebo sexuálně laděné hry
- odmítání jídla nebo naopak přejídání
- opakované útoky z domova
- pokusy o sebevraždu, sebepoškozování

Obzvláště varovné je, pokud se některé z projevů vyskytují současně nebo v krátkém časovém sledu. Obraz o situaci dítěte může dokreslovat řada okolností z domácího prostředí dítěte (násilné konflikty v rodině, minulá hlášení o špatném zacházení s dítětem, podezření na závislost jednoho z rodičů, střídání rodičovských postav, probíhající nebo hrozící rozvod, atd.). Jde o rizikové faktory, tzn., že zvyšují nebezpečí špatného zacházení s dítětem.

Varovné známky tělesného týrání a zanedbání péče

- popáleniny a modřiny, nevysvětlitelná poranění, zejména opakovaná. stopy po popáleninách, řezné rány, otoky.
- při dotazu na zranění dítě mlčí, nebo udává nepravděpodobná vysvětlení
- špinavé oblečení, tělesný zápach, neupravený zevnějšek
- brzké příchody do školy a pozdní odchody ze školy
- oděv neodpovídá aktuálnímu stavu počasí
- nebezpečné, riskantní chování
- zmínky o bití
- projevy přehnané úzkosti nebo obav, dychtivá touha po spolupráci

- tajnůstkářství, uzavřenost
- neustálé žádosti o nějaké úsluhy a pomoc

Varovné známky sexuálního zneužívání

- nápadná snaha vyhnout se všemu, co souvisí se sexem, přehnaná stydlivost nebo ostych ze sexuálních vztahů i z běžných aktivit, jako je svlékání a sprchování po hodně tělocviku se spolužáky stejného pohlaví
- může docházet k nejrůznějším sexuálním projevům - např. masturbace na veřejnosti a tendence opakovat zážitky ze sexuálního zneužívání. Pro svůj věk neodliší běžné projevy náklonnosti od sexuálních, a proto se bez zábran chovají sexuálně. To může být varovnou známkou zneužívání, protože sexualitě se děti učí, proto musí být jejich chování nápodobou toho, co viděly nebo zažily
- sexuální znalosti neodpovídající věku
- u dospívajících může jít o výrazné sexuální projevy, střídání sexuálních partnerů, vyhledávání partnerů o hodně starších nebo mladších
- náhlá změna chování: uzavření se do sebe, ztráta zájmu o dřívější aktivity, ztráta soustředění, celá osobnost i vztahy k lidem se mění, zhoršení prospěchu u školních dětí
- náhlý odpor k určitému člověku, k činnosti nebo k místu, odmítání jít někam něco dělat, co bývala dřív běžná nebo dokonce příjemná aktivita
- tělesné poranění pohlavních orgánů je hlavní varovnou známkou zejména u kojenců a batolat (snadná poranění pohlavních orgánů a konečníku)
- infekce pohlavních orgánů, zejména opakované
- potíže spojené s úzkostí a depresí- nespavost, noční můry, somatické obtíže.

Emocionální a psychické týrání

Psychické týrání je velmi obtížně prokazatelné. Nezanechává žádné jasně rozpoznatelné stopy, často jediným prokazatelným znakem jsou změny v psychice dítěte: depresivní a úzkostné poruchy a projevy v jeho chování i změny osobnosti. Tyto projevy jsou důsledkem neustálého psychického tlaku a ubližování v rodině, které může vyústit až v sebevraždu dítěte.

Střet zájmů:

Střetem zájmů jsou situace, kdy dochází ke střetu práv dětí a práv a povinností pracovníků zařízení, či ke střetu právního zástupce s rozdílným přáním dítěte.

Jestliže pracovník zjistí, že by se mohlo jednat o střet zájmů, projedná toto s ředitelem zařízení nebo na pravidelné poradě pracovníků. Dále má možnost obrátit se na předsedu FOD. Děti, zákonní zástupci a ostatní jsou informováni o možnosti podat v podobných případech stížnost na konkrétního pracovníka nebo na zařízení.

Se střety zájmů se lze setkat téměř v každodenní praxi.

Střet zájmů může nastat, je-li konáno ze strany zařízení v zájmu dítěte a ono to odmítá. Např.

- dítě musí brát léky a odmítá to
- dítě odmítá stravu
- dítě odmítá povinnou školní docházku
- odmítá navštívit lékaře
- neztotožňuje se se základními hygienickými návyky

Ve všech těchto situacích, kdy lze identifikovat střet zájmů, je stanoven postup:

- pohovor klíčového pracovníka s dítětem, rodičem, zaměřený na zjištění příčiny vzniku situace
- hledání alternativního řešení
- dohoda - ústní / písemná
- poučení o možných důsledcích v případě, že nedojde k dohodě,
- zjištění skutečnosti, zda rozhodnutí dítěte či jiné osoby může mít ohrožující dopad na dítě nebo ne, zda rozhodnutí může mít dopad na další chod zařízení, zda může mít dopad na pověst zařízení. V takovém případě je možné použít omezující opatření.

Preventivní opatření

Dítě již při příjmu informuje teta/strýc o nutnosti návštěv lékaře, o nutnosti příjmu potravy, základních hygienických návycích, braní léků a o povinnosti docházet do školy (viz Metodický pokyn pro tety/strýce, Pravidla a informace pro děti).

Střet přání zákonného zástupce s rozdílným přáním dítěte.

- rodič si přeje změnu školského zařízení, dítě trvá na docházce ve své kmenové škole
- matka (otec) zamezuje kontaktu dítěte s otcem (matkou), dítě kontakt s otcem (matkou) vyžaduje
- rozpor ve výběru volnočasových aktivit

V takových situacích, je stanoven postup:

- pohovor klíčového pracovníka s dítětem, rodičem, zaměřený na zjištění příčiny vzniku situace
- hledání alternativního řešení
- nedojde-li ke shodě, nabídneme možnost řešení u odborníka (psycholog, mediátor)
- dohoda - ústní / písemná

Preventivní opatření

Předcházet takovýmto situacím lze vysvětlováním a nabídnutím pomoci dítěti i zákonnému zástupci (teta/strýc, klíčový pracovník, psycholog, ředitel zařízení, popř pracovník jiné instituce)

Jiné situace, kdy může dojít ke střetu zájmů:

- dítě sdělí psychologovi důvěrnou informaci, ten ji musí ze zákona nahlásit

V takovém případě musí psycholog dítěti vysvětlit důležitost sdělení, svoji ohlašovací povinnost ze zákona. S ohledem na citlivost věci s dítětem hovoří klíčový sociální pracovník, pracovník OSPOD a vysvětlí dítěti, že psycholog neselhal, ale neměl jinou možnost řešení. Pokud i přes vysvětlení, ztratí dítě důvěru k psychologovi, najde mu klíčový pracovník externího psychologa.

Preventivní opatření

Předcházet takové situaci lze tak, že se dítěti tetou/strýcem, klíčovým pracovníkem, psychologem, ředitelem, sdělují informace o povinnosti konat dle zákona. Dítě je vedeno

k nahlášení skutečnosti samo, nebo společně s pracovníky zařízení. Dítě má možnost konzultace s odborníky (např. Linka bezpečí),

- Dítě si přeje, aby sociální pracovnice nesdělovala rodiči informaci o zdravotním stavu (např. hospitalizace, úraz)

Klíčový pracovník je povinen informovat rodiče o dítěti. Jedná se o závažnou změnu při pobytu v zařízení. Snaží se společně s psychologem vysvětlit dítěti svou povinnost informovat rodiče. Pokud i přes vysvětlení ztratí dítě důvěru ke klíčové sociální pracovnici, ředitel zařízení zajistí změnu klíčového pracovníka

Preventivní opatření

Dítě již při příjmu informuje teta/strýc o nutnosti předávat veškeré informace o něm rodičům z důvodu dobrých vzájemných vztahů v rodině

Prevence řešení střetu zájmů

Pracovníci jsou povinni seznámit se s definovaným vymezením střetu zájmů, uvědomovat si tyto situace, vyloučit je a předcházet jim. Jsou povinni dodržovat související právní normy a směrnice, které se týkají např. práv dítěte, pravidel pro odmítnutí dítěte, vyřizování stížností apod. Na prvním místě sledujeme vždy zájem dítěte.

Pokud pracovník přichází do kontaktu se zákonnými zástupci, žadateli o NRP, kteří se osobně nebo prostřednictvím svých blízkých finančně, materiálně nebo jinak podílí na spolupráci se zařízením, je povinen je v případě žádosti zvýhodnění informovat o zásadách rovného přístupu, o právech, povinnostech a pravidlech, která jsou v zařízení respektována.

Pracovník odmítá jakýkoliv osobní prospěch, odmítá upřednostňování některých osob nebo doporučování konkrétních úkonů.

V případě, že je zákonný zástupce dítěte blízký nebo známý s jednajícím pracovníkem zařízení, ředitel zařízení nebo jím pověřená osoba pověří jednáním jiného pracovníka.

Pokud si pracovník myslí, že by mohlo dojít ke střetu zájmů informuje ředitele zařízení nebo jím pověřenou osobu a požádá o vyřešení situace. Ten realizuje taková opatření, která střetu zájmu zabrání.

V průběhu provozu mohou vznikat nové situace, které jsou střetem zájmu. V takovém případě je ředitel zaeviduje a bude je řešit s pracovníky na nejbližší poradě (příloha č. 1).

Pravidla pro přijímání darů:

Dar může být charakteru finančního či hmotného, dárcem může být fyzická i právnická osoba. Darem není myšlen pouze dar sponzorský, ale darem mohou být předměty od dětí, jejich zákonných zástupců

Pravidla pro přijímání darů od klientů

- pracovník vždy dar odmítá. Výjimkou může být oblečení po dětech, které bude dále předáno k využití pro děti v zařízení či jiným potřebným rodinám s dětmi, také jejich hračky apod. Pracovník může přijmout od klienta (zákonného zástupce, jiné osoby) pouze květinu, která ovšem zůstává v zařízení,

- v případě, že klient dar v kanceláři pracovníka zanechá bez pracovníkovy vědomí, pracovník dar vrátí,
- v případě, že klient bude chtít Klokánku poskytnout finanční dar (např. v rámci veřejné sbírky) a takovou skutečnost nám oznámí, pracovník mu sdělí, že „budeme rádi, když tak neučiní“ Toto se bude snažit klientovi vysvětlit.

Jasná pravidla tedy pomáhají pracovníkovi toto dilema vyřešit a klientovi zase říkají, že „nejde o nic osobního“, že jde o postup organizace.

Pracovník může např. v případě, že dítě slaví narozeniny, přijmout dar v podobě zákusku, bonbonu či kávy apod. Oslavence může pracovník potěšit malým dárkem.

Pravidla pro přijímání darů od veřejnosti

- od veřejnosti dar přijmeme, poděkujeme,
- v případě sponzorského daru – evidenci darovacích smluv vede pracovník pro sponzoring

Darovací smlouva obsahuje tyto náležitosti

- smluvní strany
- datum sepsání smlouvy
- předmět smlouvy
- účel použití daru
- výše (hodnota daru)
- podpis obou stran

V Praze dne 10.12.2016
Mgr. Marie Chovanová
ředitelka zařízení

Návštěvy institucí

Datum	Jméno, příjmení návštěvy	Poznámky	Podpis
2014 5.4	Irena Jonašová	[redacted]	[redacted]
8.8. 2014	Irena Jonašová	17:30	[redacted]
6.2. 2015	Irena Jonašová	OSPOD Pardubice	[redacted]
1.6	IRENA JONAŠOVÁ	OSPOD PARDUBICE	[redacted]
14.8	IRENA JONAŠOVÁ	OSPOD PARDUBICE	[redacted]
18.11	IRENA JONAŠOVÁ	OSPOD PARDUBICE	[redacted]
10.12. 2016	IRENA JONAŠOVÁ	OSPOD PARDUBICE	[redacted]
Rok 2016			
11.5.	Irena Jonašová Petra Běliková	OSPOD PARDUBICE, OSPOD Praha	[redacted]
24.8.	Irena Jonašová	OSPOD PARDUBICE	[redacted]
Rok			
[Empty table rows for future entries]			

FOD

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc Klokánek Praha 4
Láskova 1803/12, 148 00 Praha 4, tel.: 271 912 500
Zřizovatel: Fond ohrožených dětí, spolek, Na Poříčí 1038/6, 110 00 Praha

ADRESA

V Praze _____

Dobrý den,

dne _____ jsme přijali do našeho zařízení nezletilé dítě/děti. _____, nar.:

V Příloze Vám zasílám právní titul umístění dítěte, Hlášení o přijetí a Potvrzení OSPOD, které prosím po vyplnění zašlete zpět na adresu: **Klokánek Láskova 1803, 148 00 Praha 4 – Chodov.**

Dále prosím, abyste nejpozději do 14 dnů zaslali IPOD nezletilého/ých dítěte/i.

1. V průběhu spolupráce nám můžete kdykoliv poskytnout zpětnou vazbu. Tu je možné podat osobně, telefonicky, písemně, na webových stránkách zařízení www.klokanek-laskova.cz, nebo e-mailem klokanek.laskova@fod.cz Za Vaše názory, připomínky a podněty k naší činnosti děkujeme.

S pozdravem

Plán sociálně-právní ochrany dítěte umístěného v ZDVOP

Plán poskytování sociálně-právní ochrany dítěte musí být v souladu s aktuálním individuálním plánem ochrany dítěte, zpracovaným orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD). Vzniká ve spolupráci zařízení s rodiči umístěného dítěte, s OSPOD a dalšími subjekty zapojenými do řešení situace dítěte. Tento plán je vypracován pro každé dítě umístěné v ZDVOP

Sociální pracovník ve spolupráci s dítětem, se zákonným zástupcem nebo s obecním úřadem obce s rozšířenou působností (OSPOD) projedná požadavky, očekávání, cíle a účel pobytu dítěte v zařízení. IP se kromě dítěte zaměřuje i na rodiče. Formuluje se v souladu s nejlepším zájmem dítěte a výkonem SPOD.

K plánování průběhu pobytu dítěte v zařízení slouží **individuální plán (dále jen IP)**. IP dítěte popisuje, co budeme s dítětem dělat teď, za týden atd. (např. MŠ, ZŠ, lékaři, kroužky, trávení volného času, spolupráce s odbornými pracovníky aj.). **Proces plánování** s dítětem je realizován v průběhu celého pobytu dítěte v zařízení. IP navíc zohledňuje aktuální sociální situaci rodiny jako celku. Plánování probíhá s cílem udržet kontakty dítěte s jeho přirozeným sociálním prostředím a umožnit dítěti návrat do rodiny (případně do rozšířené rodiny, náhradní rodiny aj.). **Cílem** je, aby dítě a jeho rodina dokázaly učinit změny, které jsou potřebné k naplnění nejlepšího zájmu dítěte

ZDVOP má pro vytváření, koordinaci průběhu a vyhodnocování naplňování IP pro každé dítě určeného zaměstnance (sociálního pracovníka) Jedná se vždy o tzv. klíčového pracovníka dítěte (příloha č. 1). Ten má dítě v průběhu pobytu na starost (administrativa, podávání zpráv, povinnosti podle SPOD aj.). Maximální počet dětí na jednoho sociálního pracovníka je deset. Kromě určení jména klíčového pracovníka by měl plán obsahovat i výčet možných forem spolupráce a projednávání případu (případová konference, konzultace, porady atd.) V plánu by nemělo chybět pojmenování silných stránek a zdrojů potřebných pro řešení situace

Klíčový sociální pracovník dítěte je odpovědný za vytváření a za postup při sledování a ve vyhodnocování naplňování Individuálního plánu, způsob zapojení dítěte, jeho rodičů, orgánu sociálně právní ochrany a dalších spolupracujících subjektů.

Individuální plán je součástí spisové dokumentace dítěte

KDO plánuje

- dítě (vše je závislé na věku a vyspělosti dítěte),
- zákonný zástupce,
- zástupce OSPOD,
- klíčový soc. pracovník zařízení, který je za tvorbu IP odpovědný,
- pečující osoby,
- případně pracovník jiné organizace poskytující rodině a dětem své služby.

JAKÝ MÁ BÝT IP

- písemný (může být pouze v elektronické podobě)
- je zpracován pro každé dítě a jeho rodiče, s ohledem na individuální potřeby a situaci dítěte a jeho rodičů,
- vychází a je v souladu s individuálním plánem ochrany dítěte (IPOD), který zpracovává OSPOD (nebude-li IPOD pracovníkovi zařízení poskytnut v požadovaném termínu, bude pracovník ZDVOP žádat přítomnost pracovníka OSPOD při tvorbě IP dítěte. Pokud se nepodaří přítomnost pracovníka OSPOD zajistit, bude mu návrh IP zařízením zaslán).

KDY SE PLÁNUJE

IP vzniká při nástupu dítěte nebo v nejbližším možném termínu. Plánuje dítě (s ohledem na věk), rodič, pečující tety/strýcové a klíčový pracovník. Při nástupu jsou do plánu zahrnuty především oblasti adaptace dítěte, zachování kontaktu s rodinou, přestup nebo nástup do jiného školského zařízení nebo zachování stávajícího, vstupní lékařská prohlídka, volnočasové aktivity.

V okamžiku, kdy se dítě adaptuje, a nabývá pocitu bezpečí, se rozšiřuje plán.

Dítě i rodič jsou bezprostředně seznámeni s klíčovým pracovníkem, který vede spisovou dokumentaci dítěte.

IP u dítěte se bude obvykle zaměřovat na.

- zdraví - péče, podporující tělesný vývoj dítěte a duševní stav dítěte, celkové zklidnění, zajištění lékaře, logopedie
- vzdělání a rozumový vývoj - dostatek podnětů, naplňování specifických potřeb v oblasti učení (opožděný vývoj řeči, ADHD, SPU), zajištění docházky do MŠ, pravidelná docházka do školy
- emoční vývoj a chování - kvalitní a přiměřené vztahy, adaptace, chování dítěte k osobám (nedůvěra)
- identita - hodnocení sama sebe
- rodinné a sociální vazby - vztahy v rodině a mezi vrstevníky, kontakt dítěte se zákonnými zástupci, navázání nebo udržení kontaktu dítěte se širší rodinou,
- sociální prezentace - stabilní rodinné zázemí, komunikace s případnou náhradní rodinou
- schopnost péče o sebe sama - samostatný rozvoj dovedností a schopnosti řešit problémy, pravidelný denní režim, sebcobsluha, volnočasové aktivity
- příprava na odchod

U rodičů se zaměřuje IP na.

- základní rodičovská péče - strava, teplo, přístřeší, ochrana před škodlivými vlivy, jestli má zájem o potřeby dítěte, zda je naplňuje, socioekonomické zázemí rodiny (bydlení, zaměstnání, režim dne)
- zajištění bezpečí - citové i tělesné
- citová vřelost - pevný a citový vztah
- stimulace - dostatek podnětů, které jsou kvalitní
- výchovné působení rodičů – užívání adekvátních výchovných prostředků, Jestli se zajímá o školní povinnosti a společné trávení volného času, zájem o zdravotní stav dítěte, zahrnuje vědomé užívání adekvátních výchovných prostředků, stanovení hranic
- stabilita - schopnost rodičů čelit potížím, schopnost využít podpory okolí, osobnost rodiče, jeho postoje a chování
- rodina a širší rodina - podporující vztahy mezi rodiči, dětmi, sourozenci, širší rodinou, mezi rodiči, mezi rodiči a dětmi, mezi sourozenci, vztahy s širší rodinou

Plánování je nepřetržitý proces. V závislosti na průběžném hodnocení IP lze stanovovat cíle nové (či původní cíle přepracovat).

Plán obsahuje konkrétní kroky k naplnění cíle a účelu pobytu dítěte v ZDVOP. K usnadnění sestavení plánu mohou sloužit tyto otázky.

Co je problémem z pohledu orgánu sociálně-právní ochrany?

Jak problém vidí dítě a jak rodina?

Jak problém vidí zaměstnanec ZDVOP?

Jaké jsou hlavní potřeby dítěte/rodičů/rodiny v současnosti?

Jaké případné pokusy problém řešit byly uskutečněny?
Jaké existují zdroje potřebné pro řešení situace?
Jaké jsou navrhované postupy řešení?
Kdo se může na řešení podílet a jak?
Do kdy je potřeba situaci vyřešit?

Průběh plánování řídí klíčový pracovník

- Pokud nemůže zkontaktovat rodiče (nezná jejich adresu, rodiče neprojevují zájem o dítě apod.), vždy provede záznam, kde popíše, z jakého důvodu kontakt nešel navázat.
- Osloví osoby, které se podílí na tvorbě IP, předem je informuje o termínu a místě společného setkání.
- IP bude vytvořen i přes to, že se všechny osoby setkání nezúčastní.
- S IP vždy seznámí nezúčastněné strany a poskytne jim lhůtu k vyjádření (nejméně 1 týden)
- Osobní setkání je vždy výhodou; lze komunikovat při tvorbě IP i přes telefon či email.
- Nemůže-li se jednání účastnit pracovník OSPOD, požádá ho o předložení IPOD, který zpracoval, a při stanovení IP z něj bude vycházet
- Změnila-li se situace a IP není v souladu s aktuálním IPOD OSPOD, vyzve pracovníka k osobnímu setkání.
- Při plánování je lepší, pokud se ho zúčastní obě tety/strýcové z Klokánku. Není-li to možné, zúčastní se plánování pouze jedna/jeden a druhá/druhý se k návrhu IP vyjádří dodatečně, při nástupu do práce.

Stanovení cíle

Dítě je seznámeno s účelem pobytu ve ZDVOP a s cílem, ke kterému by pobyt dítěte mimo rodinu měl směřovat. Vše je formulováno s ohledem na věk a rozumové schopnosti dítěte.

IP je vytvářen při příjmu dítěte nebo v nejbližší době. Cíl stanoví dítě společně se zákonným zástupcem, s pracovníky OSPOD, s pečující tetou/strýcem, klíčovým pracovníkem Klokánku. Stanovený cíl by měl být v souladu s IPOD. Klíčový pracovník IP koordinuje, telefonicky, písemně nebo při osobním setkání spolupracuje s OSPOD.

SMART- cíle specifické, měřitelné, realistické (lze jich dosáhnout), časově ohraničené

Když je při příjmu dítěte přítomen rodič, plánujeme společně s ním ihned, v případě, že rodič není u příjmu, plánujeme při první návštěvě

Jde o vytváření kroků dle individuálních možností dítěte a jeho zákonných zástupců, včetně časového horizontu, kdy má být cíl splněn. Zároveň se stanoví, kdo se bude na plnění cílů podílet a jakým způsobem

Pro stanovení cílů či jednotlivých kroků je možné využít tzv. případovou konferenci, které se mají možnost zúčastnit všechny zainteresované subjekty (zákonní zástupci, klíčový pracovník, pečující teta/strýc, dítě, OSPOD aj.)

Záznam procesu IP a zhodnocení

Po společném určení osobního cíle dítěte se sepíše *Individuální plán*. Jedná se o „živý“ materiál, se kterým se pracuje

Jednotlivé kroky IP dítěte se vyhodnocují minimálně jedenkrát za měsíc (ideálně se tak děje společně s pracovníky ZDVOP, dítětem, zákonnými zástupci a OSPOD).

Proces individuálního plánování je zaznamenáván do formuláře IP. (příloha č 2)

Přehodnocování IP

V případě, že se potřeby, zájmy dítěte aj. v průběhu pobytu změny, je potřeba ve spolupráci s dítětem, jeho zákonnými zástupci či pracovníky OSPOD pracovat na aktualizaci cíle, či cíl přehodnotit, popřípadě úplně změnit. Toto zaznamenává do formuláře IP klíčový sociální pracovník.

V průběhu plánování se může objevit mnoho nečekaných událostí, které mohou být příčinou toho, že cíl nelze realizovat a tudíž je nutné původní cíl pozměnit nebo zcela změnit. Cíle se mění na základě nových událostí, změn, postojů, situací, potřeb.

Ukončení IP

K ukončení IP dochází ukončením pobytu dítěte v zařízení. Zainteresované osoby po rozhovoru s klíčovým pracovníkem zhodnotí celý proces plánování IP, který o tom sepíše záznam, i celkový pobyt dítěte v Klokánku. V komplexní zprávě o pobytu dítěte v zařízení, klíčový pracovník případně doporučí OSPOD, aby dítě dále pokračovalo v cílech, které se stanovily v IP a jsou v jeho zájmu (např. pokračování v terapii, návštěvy SVP, návštěva odborných lékařů, návštěva PPP).

V případě, že dítě odchází do jiné instituce (dětský domov, diagnostický ústav apod.), tato obdrží sociální zprávu, ve které je zhodnoceno chování dítěte v zařízení, popis dosažených výsledků nebo doporučení další vhodné péče.

Změna sociálního pracovníka či tety/strýce

Za tvorbu IP je odpovědný klíčový sociální pracovník dítěte, který má na starost maximálně 10 dětí v zařízení.

Ke změně klíčového pracovníka může dojít z důvodu ukončení pracovního poměru, na žádosti klienta, na žádost daného sociálního pracovníka nebo na základě rozhodnutí ředitele zařízení.

Předávání spisové dokumentace při nepřítomnosti či ukončení pracovního poměru sociálního pracovníka.

V případě *krátkodobé nepřítomnosti* (do jednoho týdne) sociálního pracovníka zastoupí kterýkoli jiný přítomný sociální pracovník, protože je plně informován o všech dětech z pravidelných týdenních porad. O zástupu rozhoduje ředitel zařízení

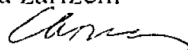
V případě *dlouhodobější nepřítomnosti* sociálního pracovníka (měsíc a déle) ředitel zařízení rozhodne o změně sociálního pracovníka. O této skutečnosti jiný sociální pracovník bezprostředně informuje všechny osoby, které jsou do případu zainteresovány (zpravidla mailem nebo telefonicky)

V případě *ukončení pracovního poměru* sociálního pracovníka v zařízení, tento předá spisovou dokumentaci jinému sociálnímu pracovníkovi (příp. řediteli zařízení) s podáním veškerých důležitých informací týkajících se případu (písemná souhrnná zpráva). Jiný sociální pracovník se s případem podrobně seznámí. Písemné předání je součástí spisové dokumentace dítěte

V případě, že dochází ke změně pečující tety/strýce, tato/tento informuje dítě předem a vysvětlí mu důvody změny. Klíčový pracovník o změně v nejbližší době informuje zákonného zástupce a pracovníka OSPOD, popř. další zainteresované subjekty (zpravidla mailem nebo telefonicky). Nově nastupující teta/strýc, se seznámí s dítětem a s jeho písemnou agendou (sešity dětí, žluté desky, IP apod.).

Všechny personální změny jsou v kompetenci ředitele zařízení, tj. ředitel vždy jedná okamžitě tak, aby nebyla narušena nepřetržitá péče o umístěné děti (standard č. 6, 15).

V Praze dne 1.12.2016
Mgr. Marie Chovanová
ředitelka zařízení

PRAVIDLA PRO POSKYTOVÁNÍ POMOCI A PORADENSTVÍ RODINĚ UMÍSTĚNÉHO DÍTĚTE

Od umístění dítěte do zařízení rodičům popř. osobě odpovědné za výchovu pomáháme v jejich obtížné situaci. Pokud mají rodiče o naši pomoc zájem, nabízíme jim.

- vyhledávání a poskytování informací o dalších sociálních a souvisejících službách (např. ubytovny, noclehárny, azylové domy, domy na půli cesty, krizová centra, občanské poradny apod.)
- zprostředkování kontaktu s organizacemi, které poskytují podporu rodině/sanaci rodiny/sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (např. pobočky FOD, Charity, SKP atd.)
- zprostředkování kontaktu s odborníky (psycholog, psychiatr)
- případný doprovod do jiné organizace, k odborníkům apod.
- pomoc při navazování kontaktu rodičů s dítětem/děťmi - asistovaný kontakt (přítomnost pracovníka u setkání rodič – dítě), pomoc s nastavením komunikace mezi rodiči a dětmi,

Pravidla

- aktivně spolupracovat a podílet se na tvorbě a plnění individuálního plánu dítě
- dodržovat smluvené termíny schůzek, v případě změny se předem omluvit
- dojde-li k odmítnutí naší nabídky pomoci, ke spolupráci dále nenutíme
- nejednáme s rodiči, kteří požili alkohol či jiné návykové látky
- při spolupráci dodržujeme navzájem pravidla slušného chování vůči dalším dětem, pracovníkům FOD nebo návštěvám v zařízení
- informovat nás o změně osobních údajů (změna bydliště, změna telefonního čísla, změna zaměstnání, změna osobního stavu, změna výše příjmu...)
- dodržovat vnitřní předpisy zařízení vztahující se k pobytu v prostorách zařízení

Svým podpisem stvrzuji převzetí Informací pro rodiče a seznámení s pravidly zařízení.

Dne... ..

Podpis

Ověřovací doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Ověřuji pod pořadovým číslem 93761538-201235-170209122001, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z 32 listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")

Zajišťovací prvek:

bez zajišťovacího prvku

Subjekt, který autorizovanou konverzi dokumentu provedl:

Kancelář veřejného ochránce práv

Datum vyhotovení ověřovací doložky:

9.2.2017

Jméno, příjmení a podpis osoby, která autorizovanou konverzi dokumentu provedla:

Jitka Fojtíková

93761538-201235-170209122001

Poznámka:

Kontrolu této ověřovací doložky lze provést v centrální evidenci ověřovacích doložek přístupně způsobem umožňujícím dálkový přístup na adrese <https://www.czechpoint.cz/overovacidolozky>.